

Konvencija o očuvanju
europskog divljeg biljnog i životinjskog svijeta
i prirodnih staništa

Bern, 19. IX. 1979.

Serijski broj europskih ugovora/104

PREAMBULA

Države članice Vijeća Europe i druge potpisnice ove Konvencije,

s obzirom na to da je cilj Vijeća Europe ostvariti veće jedinstvo između svojih članica;

s obzirom na želju Vijeća Europe da surađuje s drugim državama na polju očuvanja prirode;

uviđajući da divlja flora i fauna predstavljaju prirodnu baštinu estetske, znanstvene, kulturne, rekreacijske, ekonomske i istinske vrijednosti koju treba očuvati i predati budućim generacijama;

uviđajući bitnu ulogu koju divlja flora i fauna imaju u održavanju biološke ravnoteže;

utvrđujući prorjeđivanje brojnih vrsta divlje flore i faune, te da nekima od njih prijeti izumiranje;

svjesne da je očuvanje prirodnih staništa vitalni sastavni dio zaštite i očuvanja divlje flore i faune;

uviđajući da vlade u svojim nacionalnim ciljevima i programima trebaju uzeti u obzir očuvanje divlje flore i faune, te da treba uspostaviti međunarodnu suradnju kako bi se osobito zaštitilo migracijske vrste;

imajući u vidu rasprostranjene zahtjeve vlada ili međunarodnih tijela za zajedničkim djelovanjem, osobito zahtjeve koje su izrazile Konferencija Ujedinjenih naroda o ljudskom okolišu 1972. i Savjetodavna skupština Vijeća Europe;

želeći osobito slijediti, na polju očuvanja divljeg biljnog i životinjskog svijeta, preporuke Rezolucije No. 2 Druge europske ministarske konferencije o okolišu,

sporazumjele su se kako slijedi:

POGLAVLJE I.

Opće odredbe

Članak 1.

1. Ciljevi ove Konvencije su očuvanje divlje flore i faune i njihovih prirodnih staništa, osobito onih vrsta i staništa čije očuvanje zahtijeva suradnju nekoliko država i promicanje takve suradnje.
2. Posebni naglasak stavlja se na ugrožene i ranjive vrste uključujući i ugrožene i ranjive migracijske vrste.

Članak 2.

Ugovorne stranke će poduzeti potrebne mjere za održavanje populacije divlje flore i faune na razini koja osobito odgovara ekološkim, znanstvenim i kulturnim zahtjevima, ili mjere za prilagođavanje takvoj razini, uzimajući u obzir ekonomske i rekreacijske zahtjeve i potrebe podvrsta, varijacija i oblika koji su u opasnosti na lokalnoj razini.

Članak 3.

1. Svaka će ugovorna stranka poduzeti korake za promicanje nacionalnih strategija za očuvanje divlje flore, divlje faune i njihovih prirodnih staništa, uz osobitu pozornost na ugrožene i ranjive vrste, a posebno na endemičke vrste i ugrožena staništa, u skladu s odredbama ove Konvencije.
2. Svaka se ugovorna stranka obvezuje, da će u svojim strategijama planiranja i razvitka i svojim mjerama protiv zagađenja, uzeti u obzir očuvanje divlje flore i faune.
3. Svaka će ugovorna stranka poticati naobrazbu i širiti opće informacije o potrebi očuvanja vrsti divlje flore i faune i njihovih staništa.

POGLAVLJE II.

Zaštita staništa

Članak 4.

1. Svaka će ugovorna stranka poduzeti odgovarajuće i potrebne zakonske i administrativne mjere kako bi osigurala očuvanje staništa vrsta divlje flore i faune, posebno onih određenih u Dodacima I. i II, te očuvanje ugroženih prirodnih staništa.
2. Ugovorne će stranke u svojim strategijama planiranja i razvitka uzeti u obzir zahtjeve očuvanja predjela zaštićenih temeljem prethodnog stavka, kako bi se što je više moguće izbjeglo ili svelo na najmanju moguću mjeru svako pogoršanje takvih predjela.
3. Ugovorne se stranke obvezuju obratiti posebnu pozornost na zaštitu predjela koji su od važnosti za migracijske vrste određene u Dodacima II. i III. i koji su prikladno smješteni u odnosu na migracijske puteve, kao što su predjeli za zimovanje, stajanje, hranjenje, rasplodivanje i linjanje.
4. Ugovorne se stranke obvezuju, na prikladan način, uskladiti svoja nastojanja za zaštitu prirodnih staništa iz ovog članka kada su ona smještena na pograničnim predjelima.

POGLAVLJE III.

Zaštita vrsta

Članak 5.

Svaka će ugovorna stranka poduzeti odgovarajuće i potrebne zakonske i administrativne mjere da osigura posebnu zaštitu vrsta divlje flore određenih u Dodatku I. Namjerno ubiranje, sakupljanje, rezanje ili iskorjenjivanje takvih biljaka zabranjeno je. Svaka će ugovorna stranka, već prema potrebi, zabraniti posjedovanje ili prodaju tih vrsta.

Članak 6.

Svaka će ugovorna stranka poduzeti odgovarajuće i potrebne zakonske i administrativne mjere da osigura posebnu zaštitu vrsta divlje faune određenih u Dodatku II. Za te vrste osobito će se zabraniti sljedeće:

- a) svi oblici namjernog hvatanja, držanja i namjernog ubijanja;
- b) namjerno oštećivanje ili razaranje lokacija za razmnožavanje ili odmor;
- c) namjerno uznemiravanje divlje faune, osobito tijekom razdoblja razmnožavanja, uzgoja ili hibernacije, ukoliko je uznemiravanje značajno u odnosu na ciljeve ove Konvencije;
- d) namjerno razaranje ili uzimanje jaja iz divljine ili čuvanje tih jaja, čak i ako su prazna;
- e) posjedovanje i unutarnja trgovina tim životinjama, živima ili mrtvima, uključujući preparirane životinje ili bilo koji lako prepoznatljiv dio životinje ili njezin derivat, kada to pridonosi učinkovitosti odredbi ovog članka.

Članak 7.

- 1. Svaka će ugovorna stranka poduzeti odgovarajuće i potrebne zakonske i administrativne mjere da osigura zaštitu vrsta divlje faune određenih u Dodatku III.
- 2. Svako će se iskorištavanje divlje faune određene u Dodatku III. regulirati, kako bi se populacije stavile izvan opasnosti, uzimajući u obzir zahtjeve iz članka 2.
- 3. Mjere koje treba poduzeti uključuju:
 - a) lovostaj i/ili druge postupke koji reguliraju iskorištavanje;
 - b) privremenu ili lokalnu zabranu iskorištavanja, kako je prikladno, kako bi se povratila zadovoljavajuća razina populacije;
 - c) regulacija, kako je prikladno, prodaje, čuvanja za prodaju, prijevoza za prodaju ili davanja na prodaju živih i mrtvih divljih životinja.

Članak 8.

U odnosu na hvatanje ili ubijanje vrsta divlje faune određenih u Dodatku III. i u slučajevima u kojima se, u skladu s člankom 9, primjenjuju izuzeci za vrste određene u Dodatku II, ugovorne će stranke zabraniti uporabu svih nekritičkih načina hvatanja i ubijanja i uporabu svih sredstava koji mogu prouzročiti lokalni nestanak ili ozbiljno uznemiravanje populacija vrsta, te osobito, sredstava određena u Dodatku IV.

Članak 9.

1. Svaka ugovorna stranka može odrediti iznimke od odredaba članaka 4, 5, 6. i 7. i zabrane uporabe sredstava spomenutih u članku 8. pod uvjetom da nema drugog zadovoljavajućeg rješenja i da iznimka neće biti štetna za opstanak dotične populacije:

- radi zaštite flore i faune;
- radi sprečavanja ozbiljne štete ljetini, stoci, šumama, lovištima riba, vodama i drugim oblicima imovine;
- u interesu javnog zdravlja i sigurnosti, zračne sigurnosti i drugih glavnih javnih interesa;
- u svrhe istraživanja i naobrazbe, ponovnog napućivanja, ponovnog uvođenja i za potreban uzgoj;
- dopustiti, pod strogo nadziranim uvjetima, na selektivnoj osnovi i u ograničenoj mjeri, uzimanje, čuvanje ili drugo razumno iskorištavanje nekih divljih životinja i biljaka u malom broju.

2. Ugovorne će stranke svake dvije godine izvještavati Stalni odbor o iznimkama koje su određene prema prethodnom stavku. Ti izvještaji trebaju navesti:

- populacije koje jesu ili su bile predmetom iznimaka i, kada je praktično, broj uključenih primjeraka;
- dopuštena sredstva ubijanja ili hvatanja;
- uvjete rizika i okolnosti vremena i mjesta pod kojima su te iznimke odobrene;
- tijelo koje je ovlašteno potvrditi da su ti uvjeti ispunjeni i koje može donositi odluke o sredstvima koja se mogu koristiti, njihovim ograničenjima i osobama obučanim za njihovo provođenje;
- uključene kontrole.

POGLAVLJE IV.

Posebne odredbe za migracijske vrste

Članak 10.

1. Ugovorne se stanke obvezuju, osim mjera određenih u člancima 4, 6, 7. i 8, uskladiti svoja nastojanja za zaštitu migracijskih vrsta, kako je određeno u Dodacima II. i III, a čiji se doseg proširuje na njihova područja.
2. Ugovorne će stranke poduzeti mjere kako bi osigurale da su lovostaj i/ili drugi postupci koji reguliraju iskorištavanje određeno stavkom 3.a) članka 7. prikladni i uređeni na odgovarajući način kako bi se zadovoljile potrebe migracijskih vrsta određenih u Dodatku III.

POGLAVLJE V.
Dodatne odredbe
Članak 11.

1. U provođenju odredaba ove Konvencije, ugovorne se stranke obvezuju:
 - a) surađivati kad god je to prikladno, a osobito kad to poboljšava učinkovitost mjera poduzetih prema drugim člancima ove Konvencije;
 - b) poticati i usklađivati istraživanja u vezi sa ciljevima ove Konvencije.
2. Svaka se ugovorna stranka obvezuje:
 - a) poticati ponovno uvođenje urođenih vrsta divlje flore i faune, kada to pridonosi očuvanju neke ugrožene vrste, pod uvjetom da je prethodno izrađena studija u svjetlu iskustava drugih ugovornih stranaka, kako bi se utvrdilo da će takvo ponovno uvođenje biti učinkovito i prihvatljivo.
 - b) strogo kontrolirati uvođenje neurođenih vrsta.
3. Svaka će ugovorna stranka izvijestiti Stalni odbor o vrstama koje imaju potpunu zaštitu na njezinu području, a koje nisu uključene u Dodatke I. i II.

Članak 12.

Ugovorne stranke mogu usvojiti strože mjere za očuvanje divlje flore i faune i njihovih prirodnih staništa od onih propisanih ovom Konvencijom.

POGLAVLJE VI.
Stalni odbor
Članak 13.

1. U svrhe ove Konvencije osniva se Stalni odbor.
2. Svaku ugovornu stranku može zastupati jedan ili više izaslanika u Stalnom Odboru. Svako izaslanstvo ima pravo na jedan glas. Unutar područja svoje nadležnosti, Europska ekonomska zajednica ostvaruje svoje pravo glasa uz broj glasova jednak broju njezinih država članica koje su ugovorne stranke ove Konvencije; Europska ekonomska zajednica neće ostvariti svoje pravo glasa u slučajevima kad dotične države članice ostvaruju svoje pravo, i obrnuto.
3. Svaka država članica Vijeća Europe koja nije ugovorna stranka Konvencije u Odboru može biti predstavljena promatračem.

Stalni odbor može, jednoglasnom odlukom, pozvati svaku državu nečlanicu Vijeća Europe koja nije ugovorna stranka Konvencije da na jednom od njezinih sastanaka bude predstavljena promatračem.

Svako tijelo ili ustanova koja je tehnički kvalificirana za zaštitu, očuvanje ili upravljanje divljom florom i faunom i njihovim staništima, i koja pripada jednoj od narednih kategorija:

- a) međunarodne službe ili tijela, bilo vladine ili nevladine, i nacionalne vladine službe ili tijela;
- b) nacionalne nevladine službe ili tijela koja je u tu svrhu odobrila država u kojoj su smještene;

može izvijestiti glavnog tajnika Vijeća Europe, barem tri mjeseca prije sastanka Odbora, o svojoj želji da na sastanku bude predstavljena promatračima. Oni će biti prihvaćeni, osim ako, barem jedan mjesec prije sastanka, jedna trećina ugovornih stranaka nije izvijestila glavnog tajnika o svom protivljenju.

- 4. Stalni odbor saziva glavni tajnik Vijeća Europe. Prvi sastanak održat će se u razdoblju od jedne godine od dana stupanja Konvencije na snagu. Nakon toga, Odbor će se sastajati barem svake dvije godine i svaki puta kada to zatraži većina ugovornih stranaka.
- 5. Većina ugovornih stranaka čini kvorum za održavanje sastanka Stalnog odbora.
- 6. Podložno odredbama ove Konvencije, Stalni odbor će sastaviti svoj poslovnik.

Članak 14.

- 1. Stalni odbor odgovoran je za praćenje primjene ove Konvencije. On osobito može:

- preispitivati odredbe ove Konvencije, uključujući njezine Dodatke i razmatrati potrebne izmjene;
- davati preporuke ugovornim strankama o mjerama koje treba poduzeti u svrhe ove Konvencije;
- preporučivati odgovarajuće mjere za informiranje javnosti o aktivnostima poduzetima u okviru ove Konvencije;
- davati preporuke Odboru ministara za pozivanje država nečlanica Vijeća Europe na pristupanje ovoj Konvenciji;
- davati prijedloge za poboljšanje učinkovitosti ove Konvencije, uključujući prijedloge za sklapanje sporazuma s državama koje nisu ugovorne stranke Konvencije kojima bi se poboljšalo učinkovito očuvanje vrsta ili grupa vrsta.

- 2. Radi obavljanja svojih dužnosti, Stalni odbor može, na vlastiti poticaj, dogovarati sastanke skupina stručnjaka.

Članak 15.

Nakon svakog sastanka, Stalni odbor upućuje Odboru ministara Vijeća Europe izvješće o svojem radu i o djelovanju Konvencije.

POGLAVLJE VII.

Izmjene

Članak 16.

1. Svaka izmjena članaka ove Konvencije koju je predložila jedna ugovorna stranka ili Odbor ministara priopćit će se glavnom tajniku Vijeća Europe koji će je proslijediti, barem dva mjeseca prije sastanka Stalnog odbora, državama članicama Vijeća Europe, svakoj potpisnici, svakoj ugovornoj stranci, svakoj državi pozvanoj da potpiše ovu Konvenciju u skladu s odredbama članka 19. i svakoj državi pozvanoj da joj pristupi u skladu s odredbama članka 20.
2. Stalni odbor će razmotriti svaku izmjenu predloženu u skladu s odredbama prethodnog stavka, te će:
 - a) glede izmjena članaka 1. do 12, tekst usvojen tročetvrtinskom većinom danih glasova podnijeti ugovornim strankama na prihvrat;
 - b) glede izmjena članaka 13. do 24, tekst usvojen tročetvrtinskom većinom danih glasova podnijeti Odboru ministara na odobrenje. Nakon njegova odobrenja, taj će se tekst proslijediti ugovornim strankama na prihvrat.
3. Svaka izmjena stupa na snagu trideset dana nakon što su ugovorne stranke izvijestile glavnog tajnika da su je prihvatile.
4. Odredbe stavaka 1, 2.a) i 3. ovoga članka također se primjenjuju na usvajanje novih Dodataka ovoj Konvenciji.

Članak 17.

1. Svaka izmjena Dodataka ove Konvencije koju je predložila neka ugovorna stranka ili Odbor ministara priopćit će se glavnom tajniku Vijeća Europe koji će je proslijediti, barem dva mjeseca prije sastanka Stalnog odbora, državama članicama Vijeća Europe, svakoj potpisnici, svakoj ugovornoj stranci, svakoj državi pozvanoj da potpiše ovu Konvenciju u skladu s odredbama članka 19. i svakoj državi pozvanoj da joj pristupi u skladu s odredbama članka 20.
2. Stalni će odbor razmotriti svaku izmjenu predloženu u skladu s odredbama prethodnog stavka, te je može usvojiti dvotrećinskom većinom ugovornih stranaka. Usvojeni tekst proslijedit će se ugovornim strankama.
3. Tri mjeseca nakon što ju je usvojio Stalni odbor i, osim ako jedna trećina ugovornih stranaka ne istakne primjedbe, svaka izmjena stupa na snagu za one ugovorne stranke koje nisu istakle primjedbe.

POGLAVLJE VIII.
Rješavanje sporova
Članak 18.

1. Stalni odbor nastojat će olakšati prijateljsko rješavanje bilo kakvih poteškoća koje se mogu pojaviti pri izvršavanju ove Konvencije.
2. Svaki spor između ugovornih stranaka o tumačenju ili primjeni ove Konvencije koji nije riješen na osnovi odredaba prethodnog stavka ili pregovorima između dotičnih stranaka, ako se spomenute stranke ne dogovore drugačije, bit će podnesen arbitraži na zahtjev jedne od njih. Svaka će stranka odrediti jednog arbitra, a ta dva arbitra imenovat će trećega arbitra. Podložno odredbama stavka 3. ovoga članka, ako jedna od stranaka nije imenovala svojeg arbitra u razdoblju od tri mjeseca od zahtjeva za arbitražu, njega će, na zahtjev druge stranke, odrediti predsjednik Europskog suda za ljudska prava u daljnjem razdoblju od tri mjeseca. Isti će se postupak provesti ako se arbitri ne mogu dogovoriti o izboru trećeg arbitra u razdoblju od tri mjeseca nakon određivanja prva dva arbitra.
3. U slučaju spora između dvije ugovorne stranke od kojih je jedna država članica Europske ekonomske zajednice i ugovorna stranka, druga ugovorna stranka podnijet će zahtjev za arbitražu državi članici i Zajednici, koje će je zajedno izvijestiti, u razdoblju od dva mjeseca od primitka zahtjeva, hoće li država članica ili Zajednica, ili zajedno članica i Zajednica biti stranka u sporu. U nedostatku takve obavijesti u spomenutom roku, država članica i Zajednica smatrat će se jednom te istom strankom u sporu u svrhe primjene odredaba koje uređuju osnivanje i postupak arbitražnog suda. Isto se primjenjuje kad se država članica i Zajednica zajedno predstavljaju kao stranka u sporu.
4. Arbitražni sud će sastaviti svoj poslovnik. Svoje odluke donosit će većinskim glasovanjem. Njegove odluke su konačne i obvezujuće.
5. Svaka stranka spora snosi troškove arbitra kojeg je imenovala, a stranke zajednički snose troškove trećeg arbitra, kao i druge troškove koji nastaju zbog arbitraže.

POGLAVLJE IX.
Zaključne odredbe
Članak 19.

1. Ova je Konvencija otvorena za potpisivanje državama članicama Vijeća Europe i državama nečlanicama koje su sudjelovale u njezinoj izradi i Europskoj ekonomskoj zajednici.

Do dana stupanja Konvencije na snagu, ona je također otvorena za potpisivanje svakoj drugoj državi koju pozove Odbor ministara.

Konvencija podliježe ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju. Isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju polažu se kod glavnog tajnika Vijeća Europe.

2. Konvencija stupa na snagu prvoga dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca od dana kada su pet država, uključujući barem četiri države članice Vijeća Europe izrazile svoj pristanak da budu vezane Konvencijom u skladu s odredbama prethodnog stavka.
3. Za svaku državu potpisnicu ili Europsku ekonomsku zajednicu koja naknadno izrazi svoj pristanak da njome bude vezana, Konvencija stupa na snagu prvoga dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca od dana polaganja njezine isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju.

Članak 20.

1. Nakon stupanja ove Konvencije na snagu, Odbor ministara Vijeća Europe može, nakon savjetovanja s ugovornim strankama, pozvati da pristupi Konvenciji svaku državu nečlanicu Vijeća koja je bila pozvana da je potpiše u skladu s odredbama članka 19, a koja to još nije učinila, i svaku drugu državu nečlanicu.
2. Za svaku državu koja joj pristupi, Konvencija stupa na snagu prvoga dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca od dana polaganja isprave o pristupu kod glavnog tajnika Vijeća Europe.

Članak 21.

1. Svaka država može, u trenutku potpisivanja ili prilikom polaganja svoje isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu, odrediti područje ili područja na koja će se primjenjivati ova Konvencija.
2. Svaka ugovorna stranka može, prilikom polaganja svoje isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu ili kasnije u svako doba, izjavom upućenom glavnom tajniku Vijeća Europe, proširiti primjenu ove Konvencije na svako drugo područje određeno u takvoj izjavi i za čije međunarodne odnose je odgovorna ili u čije ime je ovlaštena preuzimati obveze.
3. Svaka izjava dana prema prethodnom stavku može se, glede svakog područja određenog u takvoj izjavi, povući notifikacijom upućenom glavnom tajniku. Takvo povlačenje proizvodi učinak prvoga dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od šest mjeseci od dana kad glavni tajnik primi notifikaciju.

Članak 22.

1. Svaka država može, u trenutku potpisivanja ili prilikom polaganja svoje isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu, staviti jednu ili više rezervi za pojedine vrste određene u Dodacima I. do III. i/ili za pojedine vrste navedene u rezervi ili rezervama, glede nekih sredstava ili metoda ubijanja, hvatanja i drugog iskorištavanja navedenih u Dodatku IV. Rezerve opće prirode nisu dopuštene.

2. Svaka ugovorna stranka koja proširi primjenu ove Konvencije na područje spomenuto u izjavi iz stavka 2. članka 21. može, glede dotičnog područja, staviti jednu ili više rezervi u skladu s odredbama prethodnog stavka.

3. Druge rezerve nisu dopuštene.

4. Svaka ugovorna stranka koja je stavila rezervu temeljem stavaka 1. i 2. ovoga članka može je u potpunosti ili djelomično povući notifikacijom upućenom glavnom tajniku Vijeća Europe. Takvo povlačenje proizvodi učinak danom kad glavni tajnik primi notifikaciju.

Članak 23.

1. Svaka ugovorna stranka može u svako doba, otkazati ovu Konvenciju notifikacijom upućenom glavnom tajniku Vijeća Europe.

2. Takav otkaz proizvodi učinak prvoga dana mjeseca koji slijedi nakon isteka razdoblja od šest mjeseci od dana kad glavni tajnik primi notifikaciju.

Članak 24.

Glavni tajnik Vijeća Europe obavijestit će države članice Vijeća Europe, svaku državu potpisnicu, Europsku ekonomsku zajednicu ako je potpisnica ove Konvencije i svaku ugovornu stranku o:

- a) svakom potpisu;
- b) polaganju svake isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu;
- c) svakom danu stupanja ove Konvencije na snagu, u skladu s odredbama članaka 19. i 20;
- d) svakoj obavijesti primljenoj prema odredbama stavka 3. članka 13;
- e) svakom izvješću sastavljenom u skladu s odredbama članka 15;
- f) svakoj izmjeni ili svakom novom Dodatku usvojenom u skladu s člancima 16. i 17. i danu kad izmjena ili novi Dodatak stupaju na snagu;
- g) svakoj izjavi danoj prema odredbama stavaka 2. i 3. članka 21;
- h) svakoj rezervi stavljenoj prema odredbama stavaka 1. i 2. članka 22;
- i) povlačenju svake rezerve izvršenom prema odredbama stavka 4. članka 22;

j) svakoj notifikaciji priopćenoj prema odredbama članka 23. i danu kad takav otkaz proizvodi učinak.

U potvrdu toga su potpisani, za to propisno ovlašteni, potpisali ovu Konvenciju.

Sastavljeno u Bernu 19. rujna 1979, na engleskom i francuskom, s tim da su oba teksta jednako vjerodostojna, u jednom jedinom primjerku koji se pohranjuje u arhiv Vijeća Europe. Glavni tajnik Vijeća Europe dostavit će ovjereni prijelaz svakoj državi članici Vijeća Europe, svakoj državi potpisnici, Europskoj ekonomskoj zajednici ako je potpisnica i svakoj državi pozvanoj da potpiše ili pristupi ovoj Konvenciji.